

**הסדרים רגולטוריים חדשים הנוגעים
לנותני שירותים פיננסיים מוסדרים
מזכר לקוחות – בנקאות ומימון – מאי 2021**

לקוחות יקרים,

נבקש לעדכנכם בדבר מספר הסדרים רגולטוריים הנוגעים לנותני שירותים פיננסיים מוסדרים, אשר פורסמו במהלך התקופה האחרונה. ראשית, נעדכן כי במהלך החודש האחרון פורסם תיקון לנהל רישוי שירותים פיננסיים מוסדרים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, במסגרתו נוספו דרישות בדבר מסמכים שיש להגיש במסגרת בקשת רישיון למתן שירות בנכס פיננסי מסוג ניהול תשלום. בהמשך, נציג מספר הסדרים רגולטוריים נוספים שצפויים להיבנס לתוקף במהלך החודשים הקרובים. עמידה בהוראות ההסדרים שיפורטו במזכר עשויה להצריך היערכות מוקדמת, ולפיכך אנו רואים חשיבות בהכרתן ובקריאתן לעומק כבר בשלב זה. להלן סקירה כללית של עיקרי השינויים האמורים:

1. תיקון "נהל רישוי שירותים פיננסיים מוסדרים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016" - רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון

תחולה:

הוראות התיקון חלות על מבקשי רישיון למתן שירותים בנכס פיננסי מסוג ניהול תשלום.

תאריך פרסום החוזר:

13 במאי 2021.

תאריך תחילת הוראות החוזר:

13 במאי 2021.

מטרת החוזר:

החוזר מחיל דרישת מסמכים נוספים על מבקשי רישיון למתן שירותים בנכס פיננסי מסוג ניהול תשלום, וזאת בשל המאפיינים הייחודיים של תחום פעילות זה.

עיקרי החוזר:

על פי החוזר, במסגרת הגשת הבקשה לרישיון למתן שירותים בנכס פיננסי מסוג ניהול תשלום, יידרש מבקש הרישיון לספק, בין היתר, גם את המידע הבא:

- א- האם קיימת תלות בעובד מסוים;
- ב- תיאור בדבר תכניות אימונים והדרכת עובדים, תכניות תגמול לעובדים ותכניות התייעלות וקיצוצים;
- ג- פירוט בדבר אופן השמירה וההגנה על כספי הלקוחות;
- ד- פירוט בדבר חלוקת העבודה בין מבקש הרישיון לבין צד שלישי האחראי על מיקור חוץ, פרטי החברות איתן התקשר מבקש הרישיון במיקור חוץ ופרטים בדבר המידע שהצד השלישי יהיה רשאי לעבד.

כמו כן, כולל החוזר התייחסות למסמכים נוספים שעל מבקש הרישיון להגיש הנוגעים לניהול סיכונים ובפרט לניהול סיכוני סייבר ולהיערכות טכנולוגית של מבקש הרישיון.

[לעיון בתיקון לנהל](#)

2. חוזר שמירת מסמכים – רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון

תחולה:

הוראות החוזר יחולו על כל נותן שירותים פיננסיים.

תאריך פרסום הוראות החוזר:

21 בדצמבר 2020.

תאריך תחילת הוראות החוזר:

נחצי שנה ממועד פרסום הוראות (21.06.2021).

מטרת החוזר:

החוזר מבקש להבטיח התנהלות תקינה של נותני שירותים פיננסיים, הפעלת בקרה אפקטיבית על השירותים הניתנים על ידם וקיום ביקורת יעילה על ידי המפקח, באמצעות החלת חובת שמירת מסמכים הקשורים לעסקאות מול לקוחות, לרבות מסמכים דיגיטליים, לתקופה קצובה.

עיקרי החוזר:

- א- החוזר מחייב נותן שירותים פיננסיים לשמור מסמכים הקשורים לכל עסקה שביצע מול לקוחות, לרבות מסמכים דיגיטליים, **למשך 7 שנים ממועד ביצוע העסקה**. התייעוד יכלול, בין היתר, תיעוד של פירוט ההוראה לנותן השירותים הפיננסיים והמועד בו ניתנה, וכן את זהות הגורם שביצע את הפעולה אצל נותן השירותים הפיננסיים.
- ב- החוזר כולל הוראות ספציפיות לעניין קבצי Log, ובפרט מטיל חובה לתעד ולשמור בקובץ ה-Log את כל ההוראות והפעולות המתבצעות במערכת הממוחשבת של בעל הרישיון לרבות אלו המתבצעות באופן אוטומטי. הוראות אלו חלות על נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי או כל נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון אחר אשר מתן השירות ללקוח מתבצע על ידו באמצעות מערכת ממוחשבת. בפרט, נקבע בחוזר כי קובץ ה-Log יכלול פירוט בדבר: (א) מהות הפעולה ותוכנה; (ב) זהות הגורם שביצע את הפעולה; (ג) הרשאות שניתנו למבצע הפעולה לגשת אל המערכת, לרבות מידע על כניסה של גורמים שאינם מורשים אל המערכת; (ד) מידע על ניסיונות שלא צלחו לביצוע פעולות במערכת; ו-(ה) מקור הגישה למערכת ומועד הגישה.
- ג- בנוסף קובע החוזר כי על קבצי ה-Log לאפשר פעילות שליפה ושחזור של מידע וכן דרישות אבטחה מינימליות.
- ד- על מנת להקל על בעלי הרישיון, נקבע בחוזר כי שמירה ותיעוד המידע שמקורו בקבצי Log, אינם חייבים להתבצע רק בפורמט של קבצי Log וניתן לבצע גם באמצעים דיגיטליים אחרים.

[לעיון בחוזר שמירת מסמכים ובדברי ההסבר לחוזר](#)

3. חוזר בעניין הוראות לניהול אשראי צרכני – רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון

תחולה:

הוראות החוזר יחולו על נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי.

תאריך פרסום הוראות החוזר:

25 בנובמבר 2020.

תאריך תחילת הוראות החוזר:

כתשעה חודשים ממועד פרסום ההוראות (25.08.2021).

מטרת החוזר:

להבטיח התנהלות תקינה ואחראית של מתן אשראי על ידי נותן שירותים פיננסיים בהתנהלות מול לקוחות האשראי הצרכני בהליך ניהול האשראי הצרכני על שלביו השונים – העמדת האשראי ותמחורו, ניהול האשראי על ידי בעל הרישיון וגביית החוב.

עיקרי החוזר:

א- החוזר מטיל על הדירקטוריון של בעל הרישיון חובה להתוות אסטרטגיה לניהול אשראי ליחידים ולמשקי הבית בפרט (להלן: "**אשראי צרכני**") ולפקח על יישומה.
ב- החוזר מטיל על הנהלת בעל הרישיון חובה לכתוב ולתעד מסמך בדבר מדיניות האשראי הצרכני שלו, לוודא את היישום וההטמעה בפועל של מדיניות זו, לנהל מעקב אחר ציות בעל הרישיון למדיניות ולהוראות חוזר זה ולפקח על ניהול האשראי. המדיניות תתייחס להיבטים הבאים:

- **העמדת האשראי הצרכני** – על ההנהלה לקבוע את סוגי האשראי; קווים מנחים להעמדת אשראי צרכני, לדירוגו, לתמחורו ההוגן ולמגבלות האשראי הנובעות מהם; מדדים להערכת יכולת הפירעון של מבקש האשראי ועוד. עם זאת, נקבע כי בנסיבות מסוימות בעל רישיון יוכל להעמיד אשראי גם שלא בהתאם למדיניות זו, אך עליו לנמק זאת.
- **שיווק אשראי צרכני** – על ההנהלה לקבוע כללים לשיווק של אשראי צרכני וכן כללים נוספים לשיווק יזום של אשראי צרכני. החוזר כולל שורה של הוראות בעניין זה ובכלל זאת איסור פניה יזומה ללקוח צעיר, מתן אפשרות ביטול עסקה, תיעוד ושמירת נתונים, הוראות בדבר הצעת אשראי בנקודת מכירה ועוד.
- **גביית חובות** – על ההנהלה לקבוע מדיניות בדבר הדרכים והאופן שבהם בעל הרישיון גובה את חובותיו וכן כללים ברורים לשימוש במיקור חוץ לצורך גביה ובקרה על פעילות זו וכללים בדבר פתיחה בהליכים משפטיים לרבות הליכי הוצאה לפועל. החוזר כולל שורה של הוראות בעניין זה, דוגמת חובת מתן הודעה ללווה בדבר פיגור בפירעון האשראי, מתן הודעה בטרם פתיחה בהליך גבייה, הפרטים שיש לכלול בהודעות כאמור ועוד.

ג- החוזר קובע הנחיות בדבר **המחאת זכות של בעל רישיון**. בין היתר קובע החוזר כי בעל רישיון רשאי להמחות את זכותו אך ורק לבעל רישיון למתן אשראי או לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או לגוף שפטור מהחובה לקבל רישיון לעניין מתן אשראי לפי הוראות החוק, ואשר מפוקח על ידי

3/5

רשות פיקוח בישראל, או רשות פיקוח במדינה החברה בארגון ה-OECD לעניין מתן אשראי. כמו כן, במקרה בו בעל הרישיון המחיה את זכותו, עליו להודיע על כך ללווה שזכותו הומחטה באופן מיידי. עם זאת, נקבע כי הוראה זו לא תחול על המחאת זכויות לקבלת החזר אשראי מלווה, שניתן במסגרת מערכת לתיווך באשראי, ובלבד שהמשך תפעול עסקאות האשראי נעשה באמצעות בעל הרישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שבאמצעותה ניתן האשראי לכתחילה.

הוראות חוזר רשות שוק ההון, ביטוח חיסכון, הן חלק מתהליך קביעת סטנדרט אחיד באסדרה הנוגעת לפעילות העמדת אשראי לאנשים פרטיים בהיבטים הצרכניים. הוראות אלה מצטרפות להוראה מספר 311A לניהול בנקאי תקין (חוזר ח-06-2652) שפורסמה בתאריך ה-02.02.2021 על-ידי הפיקוח על הבנקים בשיתוף רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, החלה על תאגידים בנקאיים, חברות הבת שלהם וסולקים המעמידים אשראי צרכני. הוראה זו עתידה להיכנס לתוקף כתשעה חודשים ממועד פרסומה (02.11.2021).

[לעיון בחוזר הוראות לניהול אשראי צרכני שפורסם על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ודברי ההסבר לחוזר](#)

[לעיון בהוראת ניהול בנקאי תקין 311A שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים](#)

4. צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשפ"א-2021

תחולה:

הוראות הצו יחולו על נותני שירותי אשראי ונותני שירותים בנכס פיננסי.

תאריך פרסום הצו המתוקן:

14 במרס 2021.

תאריך תחילת הוראות הצו המתוקן:

כשמונה חודשים ממועד פרסום התיקון (14.11.2021). (למעט הדרישה לפי סעיף 7א(ב)(2) לצו, העוסקת בחובה להעביר את פרטי הזיהוי של מבצעי פעולות במטבעות וירטואליים, שתחילתה במועד שיקבע הממונה, וזאת כיוון שהטכנולוגיה הנדרשת ליישום הדרישה עדיין אינה נגישה דיה, כפי שפורסם באתר הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור ביום (24/03/2021).

מטרת התיקון:

מטרתו העיקרית של התיקון לצו היא להחיל הוראות הנוגעות למניעת הלבנת הון ומימון טרור, גם על הגופים החייבים בקבלת רישיון של נותני שירותים בנכס פיננסי בהתאם לחוק הפיקוח של שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016.

עיקרי התיקון:

- א- נעשו התאמות לגבי החובות הכלולות בצו כך שיחולו גם על נותני שירותים בנכס פיננסי. בין היתר הוחלו על נותני שירותים בנכס פיננסי החובות הבאות: זיהוי והכרת הלקוח, בקרה שוטפת, ניהול רישומים ושמירת מסמכים ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.
- ב- נוספו לצו הגדרות ייעודיות בקשר עם מטבעות וירטואליים: "מטבע וירטואלי", "כתובת

- ארנק של מטבע וירטואלי" וכן "סכום פעולה" במטבע וירטואלי. כמו כן, נוספו לרשימת הפעולות שיכול שייראו כפעולות בלתי רגילות לפי הצו המנויות בתוספת הרביעית לצו, פעולות ייחודיות לתחום הפעילות במטבעות וירטואליים.
- ג- הצו קובע הוראות ייעודיות ומטיל חובות הנוגעות לביצוע פעולות באמצעות שירות של העברות אלקטרוניות והעברות של מטבע וירטואלי.
- ד- הורחבה החובה לבדיקת פרטי זיהוי, כך שלצד החובה לערוך בדיקה בהתאם לרשימת ארגוני טרור ופעילי טרור המנויה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, חלה חובה לערוך בדיקה בהתאם לרשימת הגורמים שהוכרזו כמסייעים להפצה ולמימון של נשק להשמדה המונית מכוח החוק למניעת הפצה ומימון של נשק להשמדה המונית, התשע"ח-2018.
- ה- נוספה אפשרות לזיהוי מקבל השירות באמצעות טכנולוגיה המאפשרת זיהוי חזותי בתוך ישראל ומחוץ לה, בהתאם להוראות הממונה.
- ו- נוספה דרישה לפיה במקרים בהם מתעורר חשש להלבנת הון או למימון טרור לגבי פעולות שביצע מקבל השירות, על נותן השירות לפנות למקבל השירות לקבלת מידע והסברים לגבי אותן הפעולות, ובמקרה הצורך לקבל אסמכתאות לכך ולעדכן בהתאם את רישומי מקבל השירות.

[לעיון בצו איסור הלבנת הון \(חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור\) \(תיקון\), התשפ"א-2021](#)

נציין כי על פי מכתב שנשלח למנכ"ל הבינקים על ידי המפקח על הבנקים ביום 23.5.2021, החלתם של צווי איסור הלבנת הון ומימון טרור על הגופים הפיננסיים המוסדרים השונים, צפויה להפחית את הסיכונים ולהקל על המערכת הבנקאית בפתיחה ובניהול חשבונות לנותני שירותים אלו.

5. צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מפעיל מערכת לתיווך באשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור התשע"ט-2019)

לבסוף, נזכיר כי ביום 21.3.2021, פרסם הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בהתאם לסעיף 19(ב)1 לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מפעיל מערכת לתיווך באשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור התשע"ט-2019) הודעה לפיה מועד תחילתן של הוראת סעיף 7 לצו העוסק בחובות זיהוי פנים אל פנים ושל הדרישה לחתימת מקור בהצהרה לפי סעיף 5 לצו יהיה ביום 8.12.2021.

[לעיון בהודעת הממונה בנושא](#)

אנו עומדים לרשותכם ומזמינים אתכם לפנות אלינו בכל שאלה.
*מזכר לקוחות זה אינו מהווה יעוץ משפטי ומוגש כשירות לקהל לקוחותינו.

צוות מחלקת המימון והבנקאות ישמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה:

עו"ד איתמר שמעונוביץ
מחלקת מימון ובנקאות
itamarsh@agmon-law.co.il
03-6078607

עו"ד יונה גושן - גוטשטיין
ראש מחלקת מימון ובנקאות
yona@agmon-law.co.il
03-6078607

עו"ד טל לוי רעני
מחלקת מימון ובנקאות
tall@agmon-law.co.il
03-6078607

עו"ד גילי ברטורא
מחלקת מימון ובנקאות
gilib@agmon-law.co.il
03-6078607